

FIESTAS EN HONOR A SAN JORGE MÁRTIR

MOROS Y CRISTIANOS

DE INTERÉS TURÍSTICO INTERNACIONAL

ALCOY

ABRIL
2016

ÀREA FESTERA

CRÒNICA DE LA FESTA 2015

per Xesca Lloria Sáez

És per mi un honor estar avui ací, davant de l'Assemblea de l'Associació de Sant Jordi i de la resta d'assistents per a retre compte d'uns moments tan importants en la vida del nostre poble. Poder viure des d'un lloc privilegiat la Festa de Moros i Cristians en honor a Sant Jordi ha estat, sens dubte, un regal i és moment de reviure tot allò amb la lectura de la Crònica de la Festa 2015, que comença sense més preàmbul.

El programa oficial d'actes festers ens regala enguany un dia més en el seu inici. El fet que dimecres sant coincidisca amb l'1 d'abril implica que la presentació de la *Revista de Festes* i el descobriment del cartell se celebren el 31 de març.

El Teatre Calderón acull de nou la presentació de la *Revista de Festes 2015*, que enguany compta amb una portada de l'artista Jordi Pedro Torres, un acte que dona pas al descobriment del cartell en la façana de l'Ajuntament, obra del mestre de la fotografia José Crespo Colomer, que arranca els aplaudiments del públic assistent, fet que dona una ratificació unànime després de dos dies en què el debat ha estat en el carrer, després que el cartell fóra difós a través de les xarxes socials, sense que arribara a concretar-se d'on va partir la filtració. D'açò, se'n fa ressò el diari *Información* i queda publicat abans del descobriment oficial.

La setmana avança fins a arribar al diumenge 5 d'abril, Diumenge de Pasqua, una jornada que a Alcoi comença molt d'hora per a viure la trobada entre Jesucrist ressuscitat i la Mare de Déu, en la tradicional i pròpia Processó dels Xiulitets.

Es tracta d'un diumenge amb un significat especial, ja que els carrers esperen el pas de la Glòria Major. Des de primera hora del matí les traques ens adverteixen de la recollida de gloriers en el seu domicili per a traslladar-se a la filà. Després del típic desdijuni en cadascuna de les filaes, la ritual vestida dels Gloriers, i les tradicionals ofrenes

al patró, la Plaça d'Espanya es converteix en l'epicentre de la Festa, on poc després arrancarà el pregó que indica la proximitat d'una nova Trilogia en honor al patró Sant Jordi. Mentre els gloriers oficials, amb els seus respectius sergents, es preparen per a l'acte, altres 28 festers i els seus acompanyants emprenen el camí de la solidaritat festera, portant el millor ambient a la Llar San José i a la Residència del Preventori.

El rellotge marca les deu, i una primaveral temperatura de 14 graus acompanya el despertar d'una nova Festa. La interpretació de l'Himne de Festes a càrrec de la Societat Unió Musical d'Alcoi i el volteig de campanes donen pas als

clarins, timbalers i heralds i a un nom propi: Daniel Méndez Esteban, sergent moro que s'estrena en el càrrec i que acompanya el debut amb el pasdoble *Chano*, abrigallat pels aplaudiments del públic que acudeix a la Plaça per a compartir l'arrancà, en el que és una Glòria multitudinària. El nou sergent --que estrena disseny, obra de Juan Climent, marcat pels colors marró, ocre i granat i que llueix els escuts de les 14 filaes mores--, guia els gloriers mores acompanyats de la Societat Musical Nova d'Alcoi i en un recés en el Casal de Sant Jordi confessa no haver-se trobat nerviós en el moment de l'arrancà, però sí molt content i emocionat.

Després dels moros, el sergent cristià, Mateo Martín Balaguer, arranca els gloriers del seu bàndol, i una vegada més compta amb el recolzament del públic en aquest moment tan especial que arriba al compàs de *Primavera*, interpretat per la Corporació Musical Primitiva d'Alcoi.

La Glòria recorre el trajecte de l'acte, amb un desajustament en *l'arrancà* del País Valencià que crida l'atenció, fins a arribar al Partidor, on la Unió Musical sorprèn interpretant una peça sencera abans de donar-se per represa una desfilada que es dirigeix cap al tram més multitudinari i que culmina en aquell mateix lloc on, unes quatre hores abans, havia començat l'acte que obri la Festa en el carrer. De la mà del Sant Jordiet 2015, Mauro Alcaraz Gisbert, s'encén la metxa que dispara la *mascletà* que tanca la Glòria major d'enguany.

La festa no ha acabat, ja que a boca de nit comença l'entradeta del berenar, amb un marcat caràcter infantil i que dona pas l'endemà al calendari oficial d'entradetes, que es perllonga d'aquesta manera del 6 al 23 d'abril, si bé no s'ompli i es concentren les desfilades en els dies més pròxims al cap de setmana, amb alguna excepció puntual. De les entradetes, cal destacar que se'n programen dues amb caràcter popular, organitzades pel Grup de Dolçainers i Tabaleters Barxell, en el 25é aniversari i l'associació Fonèvol, que defensa la participació de la dona en la Festa en igualtat de condicions que els homes. Aquestes desfilades populars, novetat d'enguany, tenen lloc les nits del 13 i el 14 d'abril, reservades per l'Ajuntament. També cal subratllar, pel que fa a les entradetes, la que va organitzar la família del Sant Jordiet el dia 17 d'abril, abans d'iniciar-se l'horari oficial, a la qual van convidar els xiquets i les xiquetes de totes les filaes, els amics i els companys de classe de Mauro Alcaraz, i que va aconseguir reunir uns 300 participants infantils.

Una setmana després de la Glòria, el 12 d'abril, arriba el moment de la versió infantil. El matí comença d'hora per als protagonistes d'aquest acte fester, que a dos quarts de nou es reuneixen a la parròquia de Santa Maria per a celebrar una missa, oficiada pel vicari de Sant Jordi, José Enrique Francés, que està acompanyada pel Cor Veus Blanquer. El temple s'ompli en aquesta eucaristia especialment significativa per als deu gloriers infantils que prenen la Primera Comunió, com són els de les filaes Mozárabes, Creuats, Tomasines, Cids, Andalusos, Berberiscos, Marrakesch, Cordón, Domingo Miques i Llana.

En finalitzar la missa, els festers infantils es traslladen en passar cap a les respectives filaes, on prenen forces per a cobrir la desfilada de la Glòria Infantil, des del Partidor a l'església del patró. Una desfilada que es veu acompanyada d'una pluja especialment mencionable quan els xiquets es troben a l'altura del parc de la Glorieta, si bé res no pot entelar el seu bon fer i el públic aplaudeix les evolucions dels 30 xiquets que demostren que la Festa està viva i té futur.

Aquesta Glòria Infantil ofereix el debut de Nicolás Cano Cantó

com a sergent moro qui, acompanyat de la Corporació Musical Primitiva i el pasdoble *Aitana*, arranca l'acte abrigallat pels aplaudiments del nombrós públic que des d'abans de les dotze del migdia espera en el Partidor. En la seua estrena, Nicolás llueix el mateix disseny que el sergent major moro, i això fa que queden unificats els d'aquests càrrecs, ja que els dos sergents cristians ja llueixen un mateix disseny.

Després d'ells arriba el torn del bàndol de la creu, que guiat pel seu sergent, Carles Cloquell Iváñez, i de nou comptant amb el suport del públic, arranca una Glòria Infantil al són de *Primavera*, pasdoble interpretat per la Societat Musical Nova d'Alcoi. Una desfilada lleugera i que evita els girs als càrrecs, per a aprofitar que la pluja ha cessat després de l'atur a la plaça Ramón y Cajal, i que arriba a l'església de Sant Jordi uns cinc minuts abans de les dues de la vesprada, moment en què es dispara una *mascletà* que acompanya els últims compassos del bàndol cristià.

Cal esmentar dues qüestions que són la cara i la creu. D'una banda, s'aplaudeix la reserva d'un espai a l'entrada del recinte on es troba l'església de Sant Vicent i Sant Antoni destinat a les mares

dels festers infantils que participen en l'acte, amb la finalitat que puguin veure l'arrancà amb tranquil·litat. Per una altra, s'ha de destacar que tant en la Glòria Infantil com en la Major i també en la Diana, s'ha repetit la presència d'un nodrit grup de persones davant de les esquadres, fet que genera queixes del públic que espera les desfilades des de molt abans del seu inici i a més transmet una imatge de desordre que hauria d'evitar-se. També cal mencionar que la majoria de fotògrafs i càmeres han tornat a fer un esforç per a no entorpir el desenvolupament de tots els actes, si bé queden casos puntuals en el sentit contrari.

Les celebracions festeres obrin un parèntesi per a donar pas a les religioses, que s'inicien el dilluns 20 d'abril amb la Processó del Trasl·lat, en la qual la imatge de Sant Jordi El Xicotet es trasllada des del seu temple fins a la parròquia de Santa Maria, on tenen lloc els cultes religiosos amb motiu de les Festes. La Processó del Trasl·lat resulta ser multitudinària i festers i devots acompanyen el Xicotet, amb un protagonisme especial de Mauro Alcaraz Gisbert, Sant Jordiet 2015, qui concentra l'atenció del nombre públic. La Processó va estar acompanyada per la Unió Musical, la Música Nova i la Primitiva.

Mentrestant, la imatge del Xicotet recuperada fa uns anys presideix l'església del patró durant aquests dies, per a tornar al Museu Alcoià de la Festa (MAF), la seua ubicació habitual, en finalitzar la Trilogia.

Com és habitual, l'endemà de la Processó del Trasl·lat dona inici el Tríduum, que enguany està presidit pel salesià alcoià Javier Aracil Gosálvez, qui arriba des dels Estats Units, on exerceix el sacerdoci, per a aquesta celebració. En les tres jornades del Tríduum, a l'església de Santa Maria, Javier Aracil ens evoca la figura de Sant Jordi en relació als fets històrics, referint-se a la presència del drac en les imatges i a Sant Jordi com a font de salvació

i alliberament, alhora que evoca la memòria del patró com a protector d'Alcoi i incideix en l'harmonia i la companyonia entre els Moros i Cristians, incidint que es converteix en una font de protecció i benedició per a tots els alcoians. Per a acomiadar el Tríduum, repassa la història de les relíquies de Sant Jordi i remarca la importància que es mantinga viva la tradició religiosa d'aquestes festes patronals, amb Sant Jordi com a eix central d'aquestes.

Un protagonisme especial en el Tríduum és el que té l'acompanyament musical, a càrrec dels cors de la Coral Polifònica Alcoiana i el Grup Cantores de Alcoy, així com la Capella de la Corporació Musical Primitiva, sota la direcció d'Àngel Lluís Ferrando. Enguany, com a novetat, s'edita un díptic en el qual es recullen les composicions que s'interpreten al llarg de Tríduum i que es facilita als assistents. La versió que s'interpreta del *Walí - Walí!* és la que correspon a Julio Laporta Hellín.

Després de l'última jornada del Tríduum se celebra el tradicional sopar de l'Assemblea General de l'Associació de Sant Jordi, que serveix per a acomiadar a tots aquells

que en l'últim any han deixat de formar-ne part, lliurant-se enguany fins a un total de 43 quadres a aquests festers que han acabat l'exercici dels seus càrrecs, entre els quals es troba l'anterior president, Rafael Tortosa, qui va deixar el càrrec en el mes de juliol de 2014 i que el rep de mans del seu successor, Carlos Aracil, i de l'alcalde d'Alcoi, Antonio Francés.

EL RELICARI DEL PATRÓ

L'últim dia de Tríduum coincideix amb el 23 d'abril, festivitat de Sant Jordi, que enguany és laboral a Alcoi en aprovar l'Ajuntament que els dos festius locals que marca la legislació siguin el dissabte 25 i el dilluns 27, dia de les Entrades i de l'Alardo. Des de l'Associació de Sant Jordi es treballa per a dotar de contingut aquest dia assenyalat del calendari alcoià i s'aconsegueix que el Reliquiari de Sant Jordi que es custodia a la Catedral de València estiga aquesta jornada a Alcoi, i que se celebren diferents actes religiosos i lúdics, que van tenir una rebuda multitudinària.

El Reliquiari és rebut de matí, a la parròquia de Santa Maria, per les

autoritats religioses i municipals, així com pel món fester i des d'allí es trasllada a través d'un passadís format per centenars d'escolars que porten banderes amb l'ensena del patró fins a l'església de Sant Jordi, on queda exposat per a poder ser contemplat durant unes hores, fins que a mitjan vesprada és retornat a Santa Maria en processó, on roman mentre se celebra l'última jornada del Tríduum.

Els actes organitzats amb motiu de la visita del Reliquiari posen l'accent principalment en els més xicotets i més de cinc-cents escolars gaudeixen d'activitats divulgatives i lúdiques organitzades per l'Associació de Sant Jordi. Des d'una visita al Museu Alcoià de la Festa (MAF) i al Casal de Sant Jordi, on poden gaudir d'un muntatge de marionetes entorn de les Ambaixades, fins a contemplar el pas del Reliquiari formen part de la jornada preparada per a honrar al patró en el seu moment.

Del Reliquiari que es troba a Alcoi el dia de Sant Jordi cal esmentar que està custodiat a la Catedral de València des del segle XIV. La peça està formada per un braç i una mà del patró i va ser donada el 1377 per la reina Maria de Chipre, dona de Jaime II d'Aragó, a Pere IV el Cerimoniós. La Relíquia va arribar a València juntament amb el Sant Calze, que també s'hi conserva. La Relíquia que roman a Alcoi és un os de la mà que va poder contemplar-se enguany i va ser donada el 1832.

MÚSICA PER A LA FESTA

Després d'una espera lleugerament més llarga del que és habitual arriba el Dia dels Músics, enguany 24 d'abril, i si bé els actes festers es concentren a la vesprada, durant tot el dia es respira a Alcoi un ambient festiu, que preludeja una nova Trilogia.

Són 21 les bandes que recorren el tram que discorre des del final de País Valencià a la Bandeja, epicentre de la Festa, que es va omplint de músics en el dia en què la ciutat ret homenatge a la música i als seus artífexs. Així, les bandes d'Agres, Albaida, Bèlgida, Beniarres, Beniatjar, Benigànim, Gorga, Lutxent, l'Orxa, el Palomar, Penàguila, Planes, Quatretonda, Rafelguaraf, dues bandes del Real de Gandia i Torís, al costat de les quatre d'Alcoi, com són Serpis, Unió Musical, Societat Musical Nova i Corporació Musical Primitiva, omplien de música la vespra.

Les quatre bandes alcoianes són les que tanquen la desfilada i dues d'aquestes acompanyen dos protagonistes de les Festes d'enguany. El director de l'Himne, Josep Francesc Almeria Serrano, fa la seua entrada a la plaça d'Espanya al voltant de les nou de la nit acompanyat de la seua banda, la Unió Musical, mentre que minuts després ho fa el Sant Jordiet, Mauro Alcaraz Gis-

bert, de la mà de la Nova, banda que tradicionalment acompanya la filà Domingo Miques, per la qual ostenta aquest càrrec i que tanca la desfilada.

La plaça i els carrers adjacents estan abarrotats, les bandes a punt i arriba el moment que les veus de la Coral Polifònica, Cantores de Alcoy, El Trabajo i Veus Blanques se situen a la Bandeja per a esperar tots junts el director de l'Himne, qui rep la batuta de mans del Sant Jordiet i es dirigeix entre aplaudiments a aquell punt des d'on dirigeix aquesta multitudinària coral que suma veus i emocions mentre cau la nit. Els càrrecs festers, des de la tribuna d'autoritats de l'Ajuntament, miren cap a l'infinit, canten i vessen llàgrimes d'il·lusió i emoció, a molt poques hores que els somnis de molts mesos, d'anys, es facen realitat.

El director Almeria, qui va ser president de la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana de 2006 a 2014, no oculta la seua emoció i després de dirigir no dubta a assegurar que "són dos o tres els graons que has de pujar, però et porten a un altre món". Un volteig de campanes acompanya els últims compassos de la interpretació de l'Himne, tancant uns cinc minuts que marquen el sentir de tot un poble i que culminen amb un castell de focs artificials.

La jornada segueix amb la celebració de la Nit de l'Olla en les diferents filaes i les últimes entradetes, aquesta vegada amb caràcter lliure, que tanquen una de les nits més curtes de l'any per a tots aquells que no falten als primers actes de la Trilogia encara de matinada.

UNA DIANA HISTÒRICA

Alcoi clareja amb els carrers a punt per a la jornada i els més matiners comproven que els 17.899 seients per a presenciar les Entrades ja són a punt, mentre es dirigeixen a un dels actes més emotius

de la Festa. És el despertar d'una nova Trilogia, és el moment en què per primera vegada enguany es vesteixen els dissenys propis de cada filà i els sentiments es fan un a la Missa del Fester, que s'inicia a les cinc del matí i se celebra a la parròquia de Santa Maria, oficiada pel rector d'aquesta i vicari de Sant Jordi, José Enrique Francés, qui enguany vesteix el disseny de la filà Judíos.

Sobre les 5:45 hores, després de la hissada de la Creu en el castell, el vicari es dirigeix als festers i devots de Sant Jordi per a alçar la veu al cel, instar a demanar protecció al patró, i desitjar unes bones festes. Després del rés de l'Avemaria, la interpretació de l'Himne i el volteig de campanes dona inici la Diana, que trenca la nit per il·luminar una nova Festa.

Un acte que enguany modifica de nou el seu inici per a tornar davant de l'Ajuntament, després de dos anys de fer-ho justament enfront, davant del Centre de Majors La Plaça. Una temperatura favorable, amb 16 graus en el termòmetre que vigila l'acte, acompanya el moment en què el sergent cristià, Mateo Martín Balaguer, arranca la Diana amb la filà que ocupa la capitania cristiana, la filà Vascos, de la mà del pasdoble *Un moble més*

de Julio Laporta Hellín i acompanyat de la serenitat i emotivitat pròpia de l'acte, que arranca els aplaudiments del nombrós públic present que, en ocasions, està esperant des de molt temps abans, per la qual cosa haurà de fer-se tot el possible perquè aquestes persones, aquest públic únic que viu la Festa, pugui gaudir-la sense interferències.

Totes les filaes del bàndol de la creu van cobrint l'acte fester que obri la Trilogia fins que aproximadament una hora després de l'arrancà cristiana arriba el moment que el bàndol moro faça el mateix. És la primera Diana del sergent moro, Daniel Méndez Esteban, qui guia la filà de la capitania mora, els Judíos, al ritme de *Krouger*, de Camilo Pérez Laporta. Les armes d'aquesta filà no arriben i com no podria ser d'una altra manera aflora eixa solidaritat festera que fa que la Llana els cedisca les seues armes per a arrancar amb elles i la filà llueix amb la major esplendor. Les seues armes arriben instants després i són utilitzades per la Llana, segona filà que arranca una Diana que discorre fins a arribar a la Magenta, que enguany celebra el 150 aniversari del naixement com a Beduïns i forma una esquadra amb molta experiència que suma 805 anys, amb molt d'amor a la Festa i que recupera el

turbant i la manta de temps passats, així com els guants blancs i l'antic trabuc.

Són les 7:36 hores, el dia ja s'ha alçat en el cel i l'expectació en la Plaça d'Espanya és màxima. Lorena Santonja Linares, Tania Aznar Soler, Laia Aznar Soler, Laia Santamaria Borràs, Neus Rosas Soler, Paula Sancho Aura, Anna Valor i Blanquer, Julia Valor i Blanquer, Carmen Valor Valor, Lucía Martínez Moltó i Andrea Gilabert Brotons com a cap ja estan preparades perquè la Festa i Alcoi visquen un moment històric, que arriba amb la filà Marrakesch, primera que trau al carrer una esquadra femenina. Tan aviat com prenen posicions el públic estrena un aplaudiment que es perllonga durant tota l'arrancà i que ompli d'emotivitat aquest pas endavant que fa història.

L'emoció i la responsabilitat es palpen en tots i cadascun dels ros-tres de les dianeres, que en ocasions s'omplien de llàgrimes, com tampoc poden reprimir-les molts dels qui s'han donat cita a la Plaça per a viure en directe aquest moment. Amb molt suport de la seu filà, així com d'un públic entregat, torna a sonar el pasdoble *Krouger*, aquesta vegada interpretat per la Societat Musical La Pau de Beneixama i amb la direcció de l'alcoià Àngel Lluís Ferrando.

Al llarg de tot el recorregut que cobreixen queda palés el suport del públic i són diversos els moments de màxima emotivitat, ja que també l'arribada al temple del patró desperta sentiments i tornen a aflorar les llàgrimes. L'expectació es va repetir en l'arrancà del segon tram, des del País Valencià, ja que van cobrir els dos primers de l'acte de la Diana.

Les onze dones que ja formen part de la història s'acosten fins al Partidor, no solament per a veure arrancar els seus companys de filà en el tram del *Carbonato*, sinó que allí es queden per a aplaudir les dones dels Realistes. Són 21 les dones que accepten l'oferiment dels Realistes perquè cobrisquen aquest

acte, de les quals tres –Chelo Florencio Quilis, Andrea Ferrando Florencio i Patricia Blanquer Alcazar– són festeres de ple dret i la resta col·laboradores. Les tres festeres de ple dret cobreixen tot el tram, mentre que les altres s'alternen bé com a caps o en una esquadra que es relleva sense parar en els voltants de l'església de Sant Maure i Sant Francesc. Aquestes dones també marquen una fita en la història festera i alcoiana, i la seua participació és rebuda amb aplaudiments pel nombrós públic, que igual que en el cas dels Marrakesch arranquen d'arrel qualsevol manifestació contrària que poguera donar-se.

Ha sigut, amb tot, una Diana marcada per les novetats, doncs a més de la participació femenina s'ha tornat a l'arrancà en l'Ajuntament i s'ha estrenat un nou final, a l'altura del carrer Sant Maure, que queda per a l'estudi si es consolida o es busquen alternatives, sempre tenint en compte el condicionant que quan les primeres filaes cristianes s'acosten a la Plaça encara no han acabat d'arrancar les últimes mores. Una Diana que recupera els girs als càrrecs, fet que sens dubte alenteix la desfilada, però la dota de més esplendor, i que evidencia la col·laboració dels primers trons a

l'hora de l'organització de les filaes, quedant pendent el solucionar la pèrdua del pas de diversos dianers.

SOBRIETAT CRISTIANA

El matí del dissabte 25 d'abril avança i totes les mirades apunten al Partidor, punt neuràlgic convertit en un formiguer de gent, en un desordre que passa a ordre en un instant i que és sinònim de Festa. A les 10:30 hores, puntual a la cita, el vicesecretari de l'Associació de Sant Jordi, Rafael Sempere, resava aquell 'Bon dia Alcoi, bon dia a la Festa', amb un record als nostres avantpassats que la van estimar i ens han portat a ser el que som. Així s'obria el pas al bàndol de la creu, a l'entrada de les tropes de Jaume I a la ciutat, i que van a recórrer els 1.276 metres que separen el Partidor del final del País Valencià, trajecte per excel·lència de la desfilada, que enguany encapçala la filà Vascos, que ocupa la Capitania i que està acompanyada per un nombrós *boato*, dissenyat per Santi Carbonell i Víctor Ferrer en el cas de la filà, així com per David Llorens pel que fa al del càrrec.

El sergent cristià, Mateo Martín, marca l'inici de la desfilada, i

dóna pas a continuació a l'escenificació d'una lluita a les portes de la vila i les heràldiques dels regnes que aporten els seus homes. La vida quotidiana en aquesta vila queda reflectida amb el bestiar, les bugaderes, les representació d'oficis amb teixidors i tintorers, els ferrers i alfarers, l'activitat comercial, el grup de guàrdies i unes oques en llibertat que atenen les indicacions del seu guia i que arranquen els aplaudiments del públic al llarg de tot el recorregut de les Entrades, com també ho fa el ballet d'Ana Botella que representa un gerro i les hostaleres. Al llarg d'aquesta primera part del seguici, els arranjaments musicals realitzats per Francisco Amaya es converteixen en la

banda sonora que ens trasllada a l'ambient de l'època, amb composicions del *Cancionero de Upsala* i *Del palacio del hoy comamos y bebamos* interpretades pels grups de dolçainers i tabaleters La Degollà, L'Enxancamallà, Raval Jussà, i les bandes La Brama i L'Aranya.

El seguici contempla una representació dels regnes tant moros com cristians que hi havia en aquell moment en la península i que s'alien amb el Capità, com les mores nassarites i de l'Albaicín, i els regnes cristians de Castella-Lleó, Astúries, Navarra i Aragó, acompanyats de les fanfàrries *Fortuna favorable* i *Alcoi, ma pàtria*, de José María Valls Satorres, interpretades per les seccions de metalls de L'Orquesteta

i l'Agrupació Musical d'Agullent, per a donar pas a la tercera part del boato en la qual es representa a la noblesa, amb cavallers i dames, balls i alegria que obriran el pas triomfal del Capità, qui ret un sentit homenatge a son pare, antecessor en aquest càrrec, amb les heràldiques dels càrrecs 2001 i 2015, que se sumen a les heràldiques dels cavallers i les dames.

Un bloc infantil, amb una coreografia de la cort infantil a càrrec d'Ana Botella i una carrossa amb cavallers i dames de poca edat, acompanyats de nou per una composició de Juan de l'Alzina amb arranjaments de Francisco Amaya, donà pas als cavallers i les dames, que bé en carrossa o a cavall desfi-

len acompanyats per l'Ateneu Musical de Rafelguaraf, que interpreten *Zoraidamir* de José Pérez Vilaplana, i *Als Cristians*, de José María Valls Satorres, i que precediran l'esperada arribada de l'emocionat Capità, Eduardo Tormo Matarredona, que al costat de la seua família veu complit un somni.

Un Capità que fa la seua solemne entrada a Alcoi acompanyat de la seua esposa, Belén Gisbert García, i de les rodelles, que són els seus fills Mariola i Jorge. Convertit en rei, llueix un disseny on els colors propis de la filà es converteixen en centre d'un disseny obra de Jordi Cantó i Ernesto Serra i en el qual destaquen els metalls en or i plata. El seu fill llueix una rèplica d'aquest disseny, mentre que la seua dama i rodella vesteixen els que Lola Blanquer ha ideat per a elles, tots dos de tall clàssic i medieval. En honor del Capità sona *Aleluya*, la marxa composta per Amando Blanquer i interpretada per la Societat Musical La Pau de Sant Joan.

Un moment molt especial és el que es produeix amb el lliurament de claus, a l'altura del cantó el Pinyó, on el Capità, complint la tradició, les rep de mans d'un xiquet de la filà Alcodianos i ho fa acompanyat de la seua dama i rodelles, alhora que voltegen les campanes.

Després de la intensitat del pas del Capità arriba la part final del seguici que s'obri amb un grup de doma de cavalls mallorquins i parelles de Vascos, que deixen veure un altre dels moments més esperats, com és el que suposa l'esquadra d'esclaus, amb disseny de Juan Climent elaborat a partir de l'oficial de la filà Vascos que va crear Francisco Laporta, i que s'enriqueix amb metall i pells, completat per un espectacular casc.

L'esquadra està acompanyada per la Unió Musical d'Alcoi i el Cor Veus Blanques d'aquesta mateixa ciutat, que interpreten *El Diví*, de Francisco Valor. Completen l'acompanyament musical un grup d'esclaves, al costat d'unes altres que desfilen en carrossa.

L'esquadra oficial de la filà, que desfila acompanyada de la Societat Musical La Lira de Quatretonda, posa pràcticament el fermall final, alternant en el trajecte les composicions *Amo y Señor*, de Sergi Querol, i *El Conqueridor* de José María Valls. La carrossa de tancament acomiada l'Entrada a Alcoi del seu Capità, del seu senyor, que acompanyat d'un *boato* medieval i cortesà trasllada al públic fins a aquest moment de la història.

Les tropes cristianes segueixen avançant i és el moment de la filà Gusmans, l'esquadra de la qual desfila acompanyada de la música pròpia, de *Claus i corretges*, de Vicente Sanoguera i Àngel Esteve, que s'alterna amb *Mai-Sabel*, de Francisco Valor, interpretades per El Deliri de Gorga. La *roponà* torna a estar-hi present, pioners en aquest sentit i que s'ha convertit en un element que acompanya una bona part de les filaes tant cristianes com mores, bé realitzant diferents evolucions o com a acompanyament musical.

És moment dels Llauradors i de l'alegria de *Pas als Maseros*, composició de José María Valls per a aquesta filà i que acompanya la seua esquadra, interpretada per la Societat Musical Turisense i el Grup de Dolçainers La Xafigà, que també intervenen en un altre acompanyament musical, als quals els segueix la filà Cids, que entren a Alcoi acompanyats de la marxa *Tino Herrera*, creada per Amando Blanquer en record del fester Agustín Herrera, que els identifica des del 1998, amb la Unió Musical d'Atzeneta d'Albaida.

Arriben els Asturianos, que arriuen amb *Xirimiqui*, composta per Jordi Company Camarasa i que porta molts records per als festers asturians, i que alternen amb *El desitjat*, que sens dubte va unit a la Creueta, interpretades per la Unió Musical Belgidense. També aporten una *roponà* musical a càrrec de festers de la filà i dames asturianes.

Les notes de *Ragón Falez* fan alçar del seient el públic, que espera el pas de l'esquadra dels Andalusos, en un dels moments que major eufòria desperta. No serà l'única música que acompanye la filà, ja que tam-

bé arriba la de Dolçaines i Tabals El Rebuig. A prop ja de l'equador de l'Entrada Cristiana apareixen els Aragonesos, que també trauen al carrer una *roponà* i el seu grup defensiu, acompanyats per dolçaines i tabals, i que viuen una esquadra acompanyada per la Societat Musical Nova El Palomar, amb *Templaris d'Albaida* i *Aragonesos 99*.

Els Alcodianos anuncien la seua entrada amb el guió a cavall, que dóna pas als festers corresponents i a l'esquadra de la filà, que alterna composicions de Saül Gómez i Francisco Valor interpretades per la Societat Cultural de Penàguila i la dolçaina i percussió de La Degollà. La filà avança amb esquadres infantils, palanquins, *roponà*, i festers de la filà fins a arribar al moment culminant: l'esquadra del Mig, despertant sentiments i emocions alhora. Una esquadra amb els dotze esquadrers i un més: Marcos Muñoz Trelis, qui ens va deixar molt jove, veient truncada una vida per davant i molts somnis i il·lusions, com fer aquesta esquadra especial, que va estar acompanyada de *Fill del Sinc*, la marxa en memòria de Marcos obra de Francisco Valor

i interpretada per la Unió Musical Contestana i La Degollà. Des del balconet Rafa Sempere donava lectura a un record en memòria seua, escrit pel pare de Marcos Muñoz, que va omplir el Partidor de tota l'emoció possible.

L'esquadra d'esclaus llueix un disseny de Santi Carbonell i Víctor Ferrer, on el verd propi de la filà deixa pas al negre, als treballats metalls i a diferents elements al·legòrics als Alcodianos i a la ciutat d'Alcoi.

Amb el Mig ja viscut, s'obri la segona part de l'Entrada, amb la filà Creuats que aprofita la seua marxa *Als Creuats*, de Joan Enric Canet, com a habitual acompanyament de l'esquadra, interpretada per la Unió Musical d'Agres i dolçainers de La Cordeta, aportant a més una *roponà*.

I també com a especialment identificativa d'una filà arriba *Alcoi, escata i destrat*, la composició de Rafael Mullor Grau tan pròpia dels Muntanyesos i interpretada per la Unió Musical de l'Orxa i les dolçaines i tabals del grup Barxell, els qui baixen la muntanya al trajecte fester.

Les Tomasines segueixen als Muntanyesos i en la seua esquadra desfila Rafael Vilaplana, Capità moro 2014 per la Llana, acceptant així l'ofertament que aquesta filà cristiana fa cada any a l'últim capità moro. *Ramón Petit* i *Victor*, de Francisco Carchano i José Francisco Molina, respectivament, són les composicions que interpreta l'alcoiana Agrupació Musical Serpis. Homes i dones Tomasines gaudeixen d'una *roponà* musical, amb el blau característic de la filà també en els rostres.

Dues són les filaes que resten abans de l'alferesia i la següent a fer l'entrada a Alcoi és la dels Navarros i prompte les notes de *L'Ambaixador Cristià* de Rafael Mullor Grau, sonen acompanyant l'esquadra de la filà, que l'alterna amb *Biscaïns d'Onil*, de Miguel Àngel Mas Mataix interpretades per la Societat Musical Beniatjarense. No és l'única música que sona en els Navarros, ja que *Salimar*, amb El Rebuig, ho fa al pas de la *roponà*.

La Llaganya ja s'albira. La filà Almogàvares que preludia l'Alferes i que amb el drac blau en el pit

marca les evolucions d'una esquadra que està acompanyada per *Almogàver i alcoià*, composició que identifica la filà, i *Madriles*, en record del carismàtic primer tro, dues composicions interpretades per la Unió Musical de Llutxent.

Arriba, com a colofó a un matí radiant i amb temperatures agradables, la filà Mozàrabes, que ocupa l'Alferesia cristiana. Una posada en escena compacta, íntegrament obra del dissenyador Juan Climent Miró, reté el públic expectant en els seients. La importància del moment ens la transmeten els trompeters i timbalers, amb el pas a cavall de l'Ambaixador Cristià, Ricard Sanz Pérez, i el Banderer Manuel Seco de Herrera entre les seues hosts.

Prompte la doble esquadra de la filà avança amb *Mozàrabes y Alfarrasí* de José María Valls Satorres, que alterna amb *L'Ambaixador Cristià* de Rafael Mullor, per a donar pas a la representació de l'església, amb diferents grups relacionats i un exultant Mossén Torregrosa que saluda al seu pas, representat per Juan José Olcina Navarro.

Els dolçainers i tabaleters Barxell, amb *Raïm i Festa*, acompanyen

aquesta primera part que dona pas a un palanquí amb una creu mossàrab i una referència que ens porta a la Mesquita de Còrdova. El ballet Gawazi sorprén gratament el públic i ofereix una posada en escena on les ballarines es converteixen en elegants cavalls negres i platejats, o donen vida a la vegetació en què recorren les seues evolucions. La Societat Musical Banyeres de Mariola, amb la composició *Beneïts* de Francisco Valor, completa aquesta espectacular coreografia.

Amb bon sabor de boca s'obri el tercer bloc del *boato*, el reservat a la noblesa, on la carrossa-ariet amb mossàrabs, la música de Sol Major amb una fanfàrria de Rafael Faus Uris i el ballet d'Ana Botella, que amb carrossa inclosa ens traslladen als patis dels temples, a estàtues que cobren vida i a una suggeridora ballarina, tot acompanyat del grup de dolçaines i tabals Raval Jussà d'Albaida i *Foc* una composició d'Antoni de la Asunción Andrés.

Després d'aquests, els banderers de la burgesia donen pas a l'elevada carrossa dels cavallers de l'Alferes, que amb casc o turbant evoquen les dues cultures, acompanyats també

per Raval Jussà. Fins que arriba l'esperat moment del càrrec, de l'Alferes cristià, Ignacio Herrero Matarredona, qui fa la seua entrada a Alcoi pujat damunt d'una carrossa que evoca el pati dels lleons de l'Alhambra en la seua part anterior i que es tanca amb la figura d'Alfonso VI El Bravo, conqueridor de la ciutat de Toledo.

El disseny que llueix l'alferes, obra de Juan Climent com tota la resta de l'Alferesia, arreplega la figura del lleó de la filà, aquesta vegada en el muscle, i riques teles amb colorit propi i metalls treballats, es completen amb un casc guerrer. L'acompanyen el seu fill Ignacio, que vesteix una rèplica del seu vestit, i la seua esposa Elena Albert Rico, amb un disseny senyorial on destaca la part superior, en plata, que completa un compacte conjunt. En honor de l'Alferes s'obra *Acracio*, l'obra composta per Francisco Valor Llorens en honor del seu avi i que és interpretada per la Corporació Musical Primitiva d'Alcoi.

L'Entrada dels Cristians es tanca amb sabor moro, amb una esquadra que evoca els guerrers del

desert i en la qual predomina el granat i el cuir característics dels 'Gats', que es completa amb negre. *Biscaïns d'Onil*, de Miguel Ángel Mas Mataix, interpretada per la Societat Musical Nova d'Alcoi, acompanya aquesta esquadra que suposa un magnífic colofó a una entrada que finalitza cap a les tres menys deu de la vesprada i que s'ha vist acompanyada per unes elevades temperatures, la qual cosa ha provocat algunes lipotímies entre festers i públic, i que ha sigut seguida pel president de la Generalitat Valenciana, Alberto Fabra, des de la tribuna d'autoritats.

ESPLENDOR MAHOMETÀ

Després de l'esplèndida Entrada del bàndol de la creu la vesprada ens porta el bàndol de la mitja lluna i l'ambient morú envaeix els carrers d'Alcoi. El Partidor torna a convertir-se en epicentre de la Festa, des d'on emanarà tota l'esplendor que està per arribar, i a les cinc de la vesprada timbalers i trompeters ens anuncien l'arribada de les hosts mahometanes, com apunta

Rafael Sempere des del balconet, qui evoca l'origen i la tradició de les nostres Festes.

El sergent moro, Daniel Méndez Esteban, i el guió dels Judíos, filà que ocupa la capitania mora, donen pas a l'esquadra oficial de la filà, que desfila al són de *Jamala-jam* i *Als Judíos*, interpretades per la Societat Musical Santa Bàrbara de Bolbaite. Els colors vius característics de la filà Judíos donen pas a la Guàrdia Negra que arriba acompanyada de la Unió Musical de Boicairt i *Escacs*, de Francisco Valor, un compositor amb diferents obres al llarg del *boato*.

El santó, des de la seua carrossa, crida a l'oració, mentre un grup de dones dansa al són de la música i fan una coreografia amb els mocadors com a protagonistes ideada per Ana Francés. Els camells amb els quals realitzar la travessia arriben a un oasi, en forma de ballet creat per Virginia Bolufer i on no poden faltar les palmeres. En tots dos casos, és la música de la Degollà la que acompanya els moviments.

Els fills dels emirs i les princeses donen pas als mateixos emirs i les

hurís, que per parelles fan la seua entrada a Alcoi en uns carruatges a manera de singulars quadrigues, que donen pas a joves que reparteixen monedes, símbol de riquesa, al ballet de Mireia Gascó que recrea el pati dels lleons de Granada i en el qual aquests prenen vida, i a diferents grups d'un *boato* dissenyat per José Moïna i amb la participació del mateix Capità. Les composicions de Francisco Valor *Yehudit* i *Roperia Ximo* són interpretades en tres moments d'aquesta part del *boato*, amb la Filharmònica Benillobense, El Deliri de Gorga i la Instructiva Musical d'Alfarrasí.

El perfume de sàndal, els lleons com a símbol i la guàrdia del temple donen pas a la imponent carrossa del Capità, Antonio Masiá Castro, qui vesteix un disseny que enriqueix el propi de la filà Judíos, però que és perfectament identificatiu d'aquesta i el rosa apareix com a protagonista. En aquests moments tan màgics l'acompanyen la seua esposa Rosana Romá Cantó, elegant en rosa, i els seus fills Gabriel i Borja, i José Moïna imprimeix el seu segell propi en tots aquests disseny i amb participació del càrrec mateix. Sona en honor del Capità *El Guardià de l'Arca*, peça de Francisco Valor que estrena l'Agrupació Musical d'Agullent.

L'esquadra especial és el colofó a la Capitania dels Judíos, amb un impactant disseny de Santi Carbonell i Víctor Ferrer, del qual destaca la riquesa moruna en colors cru, blau, negre i verd, així com unes barbes espectaculars. Els Judíos s'aparten en aquesta ocasió de l'estètica tribal que els ha caracteritzat i reben els aplaudiments del públic. Un dels components de l'esquadra va ser retirat abans d'entrar a la Plaça ja que no es trobava en bon estat per continuar. La formació està acompanyada per la composició que fa pròpia la filà, com és *Éxodo*, que combina amb *No ho farà més*, interpretades per L'Avanç del Campello.

La resta de la filà tanca una aplaudida Capitania per a donar

pas a la resta de tropes, que segueixen amb les de la Llana, que als sons de *Llanero* i *President*, amb la Unió Musical d'Alcoi, ompli el carrer dels colors propis de la filà. Destaca la gran participació femenina, amb una fanfàrria amb l'acompanyament del Grup de Dolçaines i Tabals Barxell. Hi segueixen els Benimerins, que amb la marxa amb el seu nom o bé amb *El President* i *Xabat* fa la seua entrada a Alcoi, oferint una *roponà* que simula un atac.

El pas dels Berberiscos arriba amb diversos grups de bequeteros i bequeteres amb pals, banderes i percussió, amb el grup de dolçainers i percussió El Rebuig, i també per una esquadra oficial que alterna *Als Berebers* amb *El Kábila*

i *L'Entrà dels Bequeteros*, interpretades per la Real de Gandia. També són tres les composicions que la filà Realistes decideix alternar per a la seua esquadra, i la Unió Musical Albaidense La Aranya i el grup de dolçaines i tabals La Degollà interpreten *Al Wazir*, *Realistes 83* i *Juanjo*. La música també forma part de la *roponà* dels Realistes.

La vesprada avança i l'arribada de la filà Marrakesch ens acosta a l'equador de l'Entrada Mora, amb una esquadra oficial que arranca als compassos de *Xavier*, *El Coixo* interpretada per La Pau de Beneixama i La Xafigà de Muro.

L'arribada de la filà Abencerrajes està acompanyada per una esquadra especial, com correspon al càrrec que ocupen, el Mig moro.

És, no obstant això, l'esquadra oficial de la filà la que primer arranca i ho fa amb la marxa de Camilo Pérez Monllor *L'Entrà dels Moros*, interpretada per la Primitiva d'Albaida. És el primer any amb aquesta banda, ja que la Primitiva d'Alcoi decideix no continuar amb la filà, després de 110 anys en comú. *L'Entrà dels Moros* sona de nou en un altre moment de l'Entrada, eixa vegada amb la Primitiva d'Alcoi, es compara una i altra interpretació, i es parla de la legitimitat de fer servir la composició al marge de la banda alcoiana. (1)

L'esperat pas de l'esquadra d'esclaus ens trasllada a una tribu

massai, en la qual destaca la màscara de grans dimensions. L'esquadra és obra de Roperia Ximo, i manté el característic toc tribal, de què també s'impregna el grup de dones que acompanya els esclaus. L'esquadra opta per la marxa *Ana María*, de Saül Gómez, interpretada per l'Agrupació Santa Cecília de Castalla.

L'entrada avança al ritme de la filà Mudèjars, amb la seua doble esquadra acompanyada de *Centenari Mudèjar*, *El Kábila* i *El Moro del Sinc*, interpretades per la Societat Instructiva Musical de Benigànim. Després d'aquests la filà Ligeros, i de nou la marxa de José María Fer-

rero *El Kábila* sona per a la seua esquadra oficial, alternada amb *Als Ligeros*.

Les dues filaes següents viuen moments molt especials enguany. En primer lloc, la filà Cordón celebra el seu 175é aniversari amb una esquadra commemorativa, que es basa en el seu vestit primigeni i on el verd dels pantalons s'enfosqueix i les barbes cobren protagonisme. Són una quinzena de festers els qui vesteixen aquest disseny, per a una esquadra que marxa al ritme de *Tarde de abril* i *No ho faré més*, interpretades per l'Ateneu Musical de Cocentaina. Un grup de mercaders i una *roponà*, amb protagonisme de la música interpretada per dones, acompanyen aquesta commemoració cordonera.

I arriba el torn de la Magenta, que en el 150 aniversari obri la desfilada amb els guions de la filà que recorden el seu pas de Beduïns a Magenta, diferents dissenys i les seues simitarres. La doble esquadra de la filà arriba acompanyada de la Unió Musical de Beniarriés, que per a l'ocasió interpreta *JamalaJam* i *Chimo*. Magenters, magenteres i beduïns donen pas a l'esquadra d'esclaus, amb un disseny de Jordi Sellés que evoca l'oficial de la filà amb detalls com la faixa groga i el magenta en el seu turbant. Per a l'ocasió torna a sonar aquesta vesprada *L'Entrà dels Moros*, de Camilo Pérez Monllor, aquesta vegada sí interpretada per la Corporació Musical Primitiva d'Alcoi.

Els últims compassos de l'Entrada ens porten la filà Verds, l'esquadra de la qual desfila al són de *Moros Verdes* interpretada per l'Ateneu Musical de Rafelguaraf, i els Chano, que trauen al carrer per primera vegada el disseny femení i sona *A mons pares* com a acompanyament de l'esquadra oficial de la filà, interpretada per la Unió Musical Contestana i el grup de dolçaines i tabals Barxell.

Quan comença a caure la nit arriba la filà Domingo Miques, que en l'any d'Alferesia aposta per un

boato compacte, amb un protagonisme especial d'uns aplaudits ballets. El *boato* està dissenyat per Roberto Pérez, mentre que el del càrrec i favorites arriba de la mà de Julio Iváñez Seguí. El toc de clarins ens avisa de la importància del moment, que dona pas a l'Ambaixador moro, Juan Javier Gisbert Cortés, i al Banderer, Enrique Mira García.

A més de l'Alferes, els Miqueros tenen enguany el Sant Jordiet, càrrec que ostenta Mauro Alcaraz Gisbert i qui participa en l'Entrada envoltat per xiquets i xiquetes de totes les filaes alcoianes, acompanyat del grup de dolçainers i tabals Barxell. Per a l'esquadra oficial de la filà sona la seua inseparable marxa el *Moro del Sinc*, de Rafael Giner Estruch i interpretada per la Societat Musical Nova d'Alcoi.

Una coreografia de Virginia Bolufer, amb elements lluminosos, ressalta en la nit alcoiana, al ritme de la música del Rebuig, per a seguir avançant amb la carrossa bicentenària del guió de l'alferes i miqueros, dissenys puntuals del *boato* i miqueres, fins a arribar al ballet de Carmina Nadal, que utilitzant

el fardatxo distintiu d'aquesta filà convida al moviment a ritmes tribals. És una coreografia molt aplaudida.

La música de les dolçaines i tabals Raval Jussà d'Albaida envaeix l'ambient i deixa pas a diversos elements de la filà fins a arribar a la carrossa de les favorites, les nebodes de l'Alferes, Paola i Laura Ferrándiz Llorca, que vesteixen en negre i verd, acompanyades de les seues dames i de la música de la Unió Protectora Musical de Vallada.

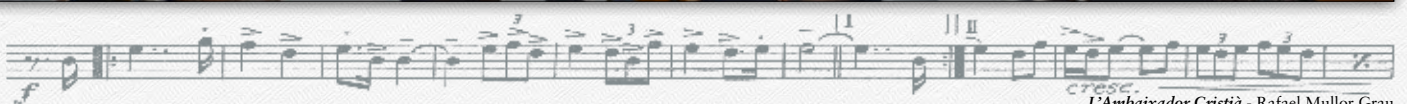
El tercer ballet arriba de la mà de Rafa Felipe, que es basa en els tresors del mandatari i qui utilitza una carrossa en la qual xoca descobrir en la part posterior el nom d'aquesta formació destacat amb grans lletres. De nou sona la música del Rebuig, aquesta vegada amb *Arenes* de Francisco Valor.

Els camells donen pas a un grup de miqueros amb banderes i a la carrossa de l'Alferes, Javier Ferrándiz Albors, i els seus cavallers. Un alferes que llueix en blanc i verd un disseny de Julio Iváñez apropiat per a la nit, el qual evoca el bàndol moro i la filà que representa, i que forma part d'una alferesia que ha

tret al carrer un *boato* compacte i miquero, que el públic aplaudeix. Els acompanya la marxa *Afable*, composta per José Muriel Bravo en record de l'avi de l'Alferes, i que és interpretada per la Unió Musical de Muro i el grup de dolçaines i tabals La Degollà. De fet, la alferesia està dedicada al seu avi, Rafael Albors Coloma, conegut com a *Afable*, qui va ser alferes dels Miqueros l'any 1960.

Queda com a colofó l'esquadra d'esclaus, obra de Jordi Sellés i amb reminiscències al disseny de la filà, que es deconstrueix per a oferir un aspecte guerrer en què destaca la màscara i el turbant. Al ritme de *Germans*, de Pedro Estevan, i *Abenserraig*, de Säul Gómez, interpretats per la Primitiva de Callosa d'en Sarrià avança una esquadra que pràcticament tanca una entrada que finalitza al voltant de les deu de la nit i que, igual que en el cas dels cristians, ha demostrat un any més que el treball ha donat els seus fruits i la Festa segueix superant-se. Cal destacar de les dues Entrades el bon fer de les filaes i els seus primers trons per portar endavant unes desfilades el més compactes

possibles, així com l'esforç de tots els qui estan aquest dia a peu de carrer.

EN HONOR AL PATRÓ

El diumenge 26 d'abril és el dia en què s'honra al patró, Sant Jordi, i la jornada comença amb la Segona Diana, puntual a la seua cita que des de la 9 del matí ompli el carrer de Festa de la mà dels qui són el futur, encara que també és cert que són molts els adults que se sumen a aquest acte. De fet, l'elevada participació fa que pràcticament se solape el final de la Segona Diana amb l'inici de la Processó de la Relíquia, que comença a les onze del matí, una situació que repeteix d'un temps ençà.

Una novetat d'enguany és que els sergents infantils són els encarregats d'arrancar les filaes de capitania, i amb això passen a tenir un protagonisme més gran, fins ara relegat únicament a l'acte de la Glòria Infantil. Cal esperar que de cara als pròxims anys les filaes que ocupen les capitànies s'acuren per a configurar unes esquadres infantils

que abrigallen el sergent infantil i li facilite el lluïment, com ja ho ha fet enguany la filà Judíos.

Els carrers pels quals discorre la desfilada, tant Sant Nicolau com País Valencià, Sant Llorenç i la Plaça d'Espanya registren una bona afluència de públic, que va en augment a mesura que passen els minuts, com també s'ompli el trajecte pel qual passarà la Processó de la Relíquia, un acte que permet veure els vestits dels càrrecs amb tot luxe de detalls i molt més a prop que en les Entrades.

La Processó de la Relíquia té sens dubte un protagonista central, com és el Sant Jordiet, en aquest cas Mauro Alcaraz Gisbert, qui per primera vegada participa en un acte amb el vestit propi del seu càrrec. Un vestit que enguany reproduceix fidelment i íntegrament el de la imatge del Xicotet i que desperta l'admiració i els aplaudiments del públic.

Del disseny, hem d'esmentar que és fruit d'un treball en equip coordinat pel dissenyador i directiu Juan Climent i del qual han format part artesans com Alfonso Torres i Santiago Valor, mentre que el pintor José Borrell va assumir un labo-

riós treball a l'hora de pintar a mà una complexa capa, i les mans de l'àvia Lirios són les responsables de la confecció, així com de la costura de la túnica amb rics brodats, un gran treball que crea un resultat extraordinari. El pas del Sant Jordiet pel carrer Sant Llorenç es produeix sobre una catifa de clavells, una tradició que arriba de la mà de la filà Benimerins i en aquesta ocasió el protagonista central de les Festes compta amb l'acompanyament tant de son pare, Carlos, com de sa mare, Estefanía, qui també està prop d'ell en la Processó General que se celebra a la vesprada.

La Relíquia és traslladada des de l'església de Sant Jordi a Santa Maria, on sobre les dotze del migdia dóna inici la Missa Major, en la qual pren la Primera Comunió el Sant Jordiet i qui, al costat dels dos sergents infantils i els gloriats infantils de les filaes que ocupen les capitànies s'havia encarregat de les ofrenes. Presidida pel sacerdot Jorge Nava, vingut des de València, ens recorda l'ajuda que Sant Jordi va brindar als alcoians i fa una crida a treballar per la pau des de les pròpies llars.

En la cerimònia religiosa s'interpreta la *Missa a Sant Jordi* d'Amando Blanquer Ponsoda, amb l'Orquestra Simfònica Alcoiana i els cors del Grup Cantores de Alcoy, Coral Polifònica Alcoiana, Veus Blanques i Cor El Trabajo, sota la direcció de Gregorio Casasempere, i enguany els assistents es troben amb la novetat d'un llibret editat en el qual s'arplega una explicació d'aquesta aclamada obra, fet que permet tenir un coneixement de la peça que s'està interpretant a cada moment i del seu significat.

Al voltant de la una i deu del migdia, abans del que és habitual, finalitza la Missa Major, mentre en el carrer la música està present i les cercaviles es multipliquen fins que passades les dues de la vesprada comença una sonora i acolorida *mascletà*, que tanca els actes que al matí s'han celebrat en honor al patró.

A mesura que avança la vesprada es compleixen els pronòstics meteorològics, els cels es cobreixen i sobre les cinc la pluja fa acte de presència, amb episodis de forta intensitat que obliguen a suspendre la Diana Vespertina del Cavallet, prevista per a les sis, i a replantejar-se la Processó General. Finalment, es decideix que, si el temps ho permet, la processó començarà mitja hora després de l'habitual i retallarà el seu recorregut, realitzant el trajecte que va de la placeta el Carbó a l'església del patró passant pel carrer Sant Llorenç i Mossén Torregrosa, és a dir, el recorregut invers a la Processó de la Relíquia. Així, a les vuit de la vesprada dona inici la Processó General, que malgrat les inclemències compta amb una àmplia participació. Retorna la Relíquia a l'església de Sant Jordi i trau al carrer a la venerada imatge del Sant Jordi eqüestre, fet que fa viure emotius i màgics moments en la baixada de Sant Tomàs, quan la llum de les bengales i el castell de focs artificials il·luminen el pas de la imatge del patró fins al seu temple, on és rebut per festers i devots.

Ja entrada la nit se celebra la Retreta, que ressorgeix després que haja estat a punt de desaparèixer i es confirmen les ganes dels festers de participar-hi, animats també per l'ajuda facilitada per l'Associació de Sant Jordi. D'únicament una filà l'any passat, aquesta vegada en són onze les que participen, distribuïdes en vuit carrosses i dos autobusos de dues plantes. Després d'aquest ressorgir queda per a pròxims anys seguir treballant per a polir un acte lúdic imprescindible, que ompli d'ambient el carrer i que el públic espera.

públic després que fa ja dos anys es modificara l'inici per a retardar-lo a les vuit del matí.

La filà Llauradors a la part alta del castell, de la mà de José Luis Giner, mostra la seua desconfiança cap als forasters Andalusos, que es troben davant de la fortalesa i al capdavant dels quals es troba Antonio Justicia, entaulant tots dos una batalla dialèctica que es perllonga uns quinze minuts i que es tanca amb 'Visca Alcoi i Visca Sant Jordi'. Hem d'assenyalar que Andalusos i Llauradors viuen una relació centenària pel que fa a la seua par-

LA BATALLA INICIAL

El tercer i últim dia de la Trilogia d'enguany clareja amb els cels parcialment coberts i un vent fred, condicions que acompanyen el primer dels actes de la jornada i que no és un altre que el Contraban, que té com a protagonistes les fil·laes Andalusos i Llauradors, i en el qual precisament es fa referència a la situació climàtica. Aquesta ambaixada, marcada per l'humor, l'actualitat i la ironia, discorre amb un to distès amb referències a la corrupció política, el polígon de la Canal, la planta de reciclatge, la directiva de l'Associació de Sant Jordi i el Cos de majorals, i guanya

participació conjunta en aquest acte, ja que es manté des del 1916, mentre que prèviament els Andalusos van tenir a altres ponents en aquesta humorística batalla dialèctica l'origen de la qual es remunta al 1857.

A continuació unes puntuals i aïllades guerrilles ens recorden que dins de molt poc el soroll de l'arcabuseria ens evocarà aquell 5 de maig de 1276 en què va tenir lloc la batalla que dona origen a les nostres Festes i en la qual enguany es cremaran 2.674 quilos de pólvora, la qual cosa suposa un increment al voltant del 10% respecte de l'any anterior. Un augment que es produeix després que l'Associació de Sant Jordi assumira un 30% del

cost de la pólvora i els pistons, una mesura impulsada per la junta directiva per a afavorir la participació i evitar gravar més la butxaca dels festers, ja que el subministrador enguany havia incrementat el preu d'una manera considerable.

Són les deu del matí quan l'estafeta mora arriba a les portes del castell portador d'un missatge que els cristians rebutgen amb rotunditat, la qual cosa fa iniciar una veloç carrera del genet per Sant Nicolau que va costar de parar.

Arriba el moment de la paraula i uns vint minuts després comença l'Ambaixada Mora i l'Ambaixador, Juan Javier Gisbert, per quart any consecutiu, compleix a la perfecció amb un paper en el qual d'una manera arrogant cerca intimidar i doblegar uns cristians que no cedeixen a les seues paraules, per la qual cosa s'inicia la batalla d'arcabuseria, que igual que a la vesprada cedeix uns minuts a l'afable trobada entre capitans, en la confluència dels carrers el Camí amb Sant Mateu, i la dels alferes en País Valencià amb Juan Cantó.

La batalla dóna pas a la lluita amb arma blanca, enguany especialment assajada pels seus protagonistes amb la finalitat d'enriquir la posada en escena, i després de la qual la fortalesa passa a les mans del bàndol de la mitja lluna. L'Ambaixador fa onejar la seua bandera al voltant de les 13:15 hores i un poc després en el merlet, per un problema en descendir la cristiana.

Després d'un parèntesi per a reposar forces i amb els cristians apartats de la seua vila arriba el moment que aquestes hosts envien el seu estafeta a intentar la via del diàleg per a recuperar-la. Una vegada més, la diplomàcia no porta l'efecte desitjat i el genet torna a recórrer l'ascens del carrer Sant Nicolau en una carrera desenfrenada que donarà pas, minuts després, a l'Ambaixada Cristiana, que de la mà de Ricard Sanz arriba a un públic expectant que s'emociona amb un sentit parlament d'un Am-

baixador ficat de ple en el paper. Igual que de matí, els problemes en la megafonia entretallen diversos moments, si bé el mestratge dels dos ambaixadors supleix aquesta manca i el públic gaudeix amb les Ambaixades, que a més tornen a comptar amb la presència d'un intèrpret de llengua de signes perquè també les persones sordes puguen gaudir d'aquests actes.

Hem de destacar, un any més, el bon fer dels sentinelles, representats per Ángel Martínez Yepes i Óscar Martínez Alberó, tots dos membres del Quadre Artístic de l'Associació de Sant Jordi, com també dels capitans Eduardo Tormo Matarredona

i Antonio Masiá Castro, els quals de la mà del responsable de les Ambaixades, Carlos Talens, han sumat esforços en benefici d'aquestes representacions, com també ho han fet tots els que han participat en les lluites.

Després del fallit intent de la paraula arriba de nou la batalla amb la pólvora com a protagonista, que amb un recorregut invers al del matí finalitza al voltant de les vuit de la vesprada després d'una lluita final que retorna la vila a mans cristianes, en la fortalesa de la qual torna a onejar la seua bandera.

Un esment especial cal fer al fet que enguany els clarins que acom-

panyen l'acte de les Ambaixades recuperen la partitura original de *Toque de clarines para las Embajadas de Alcoy*, que José Carbonell García va compondre l'any 1951 per a aquest acte, fet que el dota d'una major esplendor.

Queda un dels moments més íntims de la Festa, com és l'Acció de Gràcies en el temple del patró, al qual torna la imatge del Xicotet després d'un acompanyament des de la parròquia de Santa Maria a càrrec del Sant Jordiet i la seu filà, Domingo Miques, els capitans i els alferes, i l'Assemblea General de l'Associació de Sant Jordi. Aquest íntim comiat està acompanyat de les paraules del President, Carlos Aracil, qui agraeix l'esforç realitzat per tots i cadascun dels qui han aportat el seu gra d'arena en benefici de les Festes d'enguany. L'acte s'acomiada amb la interpretació de l'*Himne a Sant Jordi*, l'Insigne Màrtir.

Amb la nit com a testimoni, els merlets del castell s'il·luminen per a donar pas a l'Aparició de Sant Jordi, davant d'una Plaça i carrers adjacents plens a vessar d'un públic entregat als últims compassos d'una Trilogia que és a punt d'acabar. Enguany han sigut al voltant de 30.000 les sagetes de pau preparades perquè Mauro Alcaraz Gisbert, sobre el seu corser blanc o en la carrossa posterior, les faça arribar a tot aquell que alce els braços, en uns moments molt esperats per un Sant Jordiet que s'ha guanyat el públic per la seua simpatia i alegria. Després d'una interrompuda encesa de l'enllumenat, un espectacular castell de focs artificials posa el fermall d'or a l'acte i pràcticament a les Festes.

L'últim dia coincideix amb un dilluns, la qual cosa implica que la jornada següent serà laboral per a molts alcoians, si bé també hi ha qui se suma als soparets, per a acomiadar les Festes d'una manera desenfadada.

Acaben així unes Festes que han tornat a demostrar que la imagina-

ció no s'esgota i que any rere any es fa tot el possible per superar-se. Unes Festes on la dedicació conjunta de tots el qui, d'una manera o una altra, hi prenen part ha fet possible la seua esplendor, si bé segur que se seguirà treballant per seguir avançant i millorant.

Abans de finalitzar, voldria donar les gràcies a Estudios Cyan per la cessió de les imatges que han acompanyat la lectura de la crònica i a tots el qui han aportat el seu suport i dades per enriquir aquest relat, com també destacar el treball de la premsa escrita i dels mitjans audiovisuals per a recollir i difon-

dre unes celebracions que ens fan més gran com a poble.

Moltes gràcies per la seua atenció.

Xesca Lloria Sáez

CRONISTA DE L'ASSOCIACIÓ DE SANT JORDI
4 de juny de 2015

NOTES: (1) El Nostre Ciutat, 9 de maig de 2015, pàgina 7. Tribuna 'L'entrà dels moros descafeïnada', de Jaime Lloret Miralles, director de la Corporació Musical Primitiva d'Alcoi de 1974 a 1978, i assessor musical de l'Associació de Sant Jordi de 1983 a 1992.

MAURO ALCARAZ GISBERT

SANT JORDIET 2015

FILÀ DOMINGO MIQUES

FILÀ JUDÍOS CSZD CAPITÀ MORO 2015

ANTONIO MASIÁ CASTRO

FILÀ VASCOS CSO CAPITÀ CRISTIÀ 2015

EDUARDO TORMO MATARREDONA

FILÀ DOMINGO MIQUES ALFERES MORO 2015

JAVIER FERRÁNDIZ ALBORS

FILÀ MOZÀRABES ∞ ALFERES CRISTIÀ 2015

IGNACIO HERRERO MATARREDONA

ESQUADRA CAPITÀ CRISTIÀ ~ FILÀ VASCOS

ESQUADRA CAPITÀ MORO ~ FILÀ JUDÍOS

ESQUADRA MIG CRISTIÀ ~ FILÀ ALCODIANOS

ESQUADRA MIG MORO ~ FILÀ ABENCERRAJES

ESQUADRA ALFERES CRISTIÀ ~ FILÀ MOZÁRABES

ESQUADRA ALFERES MORO ~ FILÀ DOMINGO MIQUES

DADES DE LA FESTA 2015

◆ GLORIERS 2015 ◆

FILÀ

Llana
Judíos
D. Miqués
Chano
Verdes
Magenta
Cordón
Ligeros
Mudéjares
Abencerrajes
Marrakesch
Realistes
Berberiscos
Benimerines
Andaluces
Asturianos
Cides
Labradores
Guzmanes
Vascos
Mozárabes
Almogávares
Navarros
Tomasinas
Muntanyesos
Cruzados
Alcodianos
Aragonesos

GLÒRIA MAJOR

Joaquín Padilla Moreno
Francisco García Carrillo
Rafael Verdú Fenollar
José Luis Blanes García
José Antonio Requena Blanes
Carlos Satorre Javal
Gonzalo Casimiro Tomás Miquel
Jorge Castañer Montava
Manuel Hernández Sala
Juan Sirvent Mira
José Fernando Soler Penalba
Javier Alemany Pastor
Tomás Cantó Agulló
Sergio Pérez Chafer
José Cortés Blasco
Javier Cantó Silvestre
Alfredo Soler Penadés
Jorge Egea Pons
José Luis Coves Estañ
José Luis Matarredona Coloma
Adolfo Bernabeu Terol
Fernando Fernández Pérez
Jordi Valor Sanjuán
Carlos Talens Fuster
Juan Acosta Matarredona
Ernesto Javier Torregrosa Gabara
Claudi J. Sempere Pastor
Javier Albero González

GLÒRIA PREVENTORI

Jesús Gaspar Juan Sanchis
Javier Llopis Martí
Tomás Valls Albero
Jordi Vidal Domínguez
Mariano Amorós Arañó
José Antonio Valor Valor
Rafael Aura Esteve
Salvador Micó Carmona
Eliseo Pastor Julián
Jorge Andrés Guillem
Josep M. Segura Martí
Raúl Ferri Ángel
Raúl Ponsoda Méndez
Francisco Martínez Pozo
Javier Ferrándiz Giner
Fermín Vélez Soriano
Francisco Piñero Torregrosa
Alejandro Camarena Ferrer
Óscar Trelis Sempere
Francisco Amaya Martínez
David Aranda Pérez
Armando Francisco Mollá Francés
Santiago Llorca Gomis
Julio Guillem Pascual
Rafael Aparisi González
Carlos David Pla Muñoz
Carlos Gisbert Pérez
Salvador Albero González

GLÒRIA INFANTIL

Santiago Francés Ribes
Jorge Aura Guillem
Tomás Sirera González
Pablo Mestre Alonso
Jorge Vilaplana Vaquer
Francesc Oriola Ruiz
Adrià Rodríguez Fernández
Edgar Martínez Corbí
Zeus González Pérez
Mateo Blanes Barceló
Pablo Álvarez Cano
Samuel Mauro Bravo Villegas
Jordi Rodríguez Santonja
Jordi Pascual Pérez
Jorge González Aguado
Juan Anduix Martínez
José Company Doménech
Víctor Egea Zamorano
Raul Abad Francés
Jordi Tormo Plancha
Mauro Cano Vercet
Alejandro Sanus Muñoz
Adrián Clavellinas Bravo
Diego Doménech Coloma
Bosco Martínez Rosendo
Pablo Domínguez Ferrándiz
Unai Hilario Palomares
Arnau Cloquell Iváñez

FESTA DEL PASDOBLE ♦ BANDES PARTICIPANTS

CORPORACIÓ MUSICAL

Unió Musical d'Agres
 Cercle Musical Primitiva d'Albaida
 Unió Musical Belgidense
 Societat Unió Musical de Beniarrés
 Societat Musical Beniatjarensa
 Societat Instructivo Musical de Benigànim
 Unió Musical "El Deliri" de Gorga
 Unió Musical de Llutxent
 Unió Musical de L'Orxa
 Societat Musical La Nova d'El Palomar
 Societat Musical Cultural de Penàguila
 Unió Musical de Planes
 Societat Musical "La Lira" de Quatretonda
 Ateneu Musical de Rafelguaraf
 Societat Instructiva Musical Real de Gandia
 Agrupació Artística Musical Real de Gandia
 Societat Musical Turisense
 Agrupació Musical Serpis
 Unió Musical d'Alcoi
 Corporación Musical Primitiva
 Societat Musical Nova d'Alcoi

PASDOBLE

Músicos Mudéjares
 La Canción del Harén
 Certamen Levantino
 Benicadell
 Noces de Llibertat
 La perla del Mediterráneo
 Malena
 Dos parelles
 Justicia
 L'Ofrena
 Renàixer
 L'Ofrena
 Mestre de Mestres
 Lo Cant del Valencià
 Brisas del Alberri
 Agüero
 El K'Sar el Yeddid
 Eduardo Borrás
 La Voz de Buñol
 Noces de Llibertat
 Per a la Nova

COMPOSITOR

Francisco Peña Muñoz
 Camilo Pérez Laporta
 Pascual Marquina Narro
 Joan E. Canet Todolí
 Amando Blanquer Ponsoda
 Juan Miralles Leal
 Francisco Esteve Pastor
 José María Ferrero Pastor
 José Alfosea Pastor
 Ramon Garcia i Soler
 Francisco Carchano Moltó
 Ramon Garcia i Soler
 Joanjo Oltra Cuquerella
 Pedro Sosa López
 Enrique Castro Gamarra
 José Franco Rivate
 Camilo Pérez Monllor
 Francisco Esteve Pastor
 Manuel Carrascosa García
 Amando Blanquer Ponsoda
 José María Valls Satorres

◆ BANDES QUE PRENEN PART EN LA FESTA ◆

FILÀ	CORPORACIÓ MUSICAL	LOCALITAT	DIRECTOR
Llana	Unió Musical d'Alcoi	Alcoi	Gaspar Nadal i Maronda
Judíos	Agrupació Musical "Santa Bàrbara" de Bolbaite	Bolbaite	Salvador Cisneros Estarlich
D. Miques	Societat Musical Nova d'Alcoi	Alcoi	Joan Doménech Calaforra
Chano	Unió Musical Contestana	Cocentaina	Mario Roig Vila
Verdes	Ateneu Musical de Rafelguaraf	Rafelguaraf	Miguel Àngel Grau Martínez
Magenta	Societat Unió Musical de Beniarrés	Beniarrés	José Antonio Llinares Igual
Cordón	Societat Ateneu Musical de Cocentaina	Cocentaina	Juan Soler Sellés
Ligeros	Unió Musical de Planes	Planes	Juan Soler Sellés
Mudéjares	Societat Instructivo Musical de Benigànim	Benigànim	Rafael Sanz Mayor
Abencerrajes	Cercle Musical Primitiva d'Albaida	Albaida	Francesc Estévez Álvarez
Marrakesch	Societat Musical "La Pau" de Beneixama	Beneixama	Àngel Lluís Ferrando Morales
Realistes	Societat Unió Musical Albaidense "L'Aranya"	Albaida	José Javier Sanz Vila
Berberiscos	Societat Instructiva Musical Real de Gandia	Real de Gandia	Tomás Espí Canet
Benimerines	Agrupació Musical de Manuel	Manuel	Xavier Ferrer i Garrigues
Andaluces	Agrupació Artística Musical Real de Gandia	Real de Gandia	Vicent Simó i Montaner
Asturianos	Unió Musical Belgidense	Bèlgida	Juan Carlos Bataller Anduix
Cides	Unió Musical d'Atzeneta d'Albaida	Atzeneta d'Albaida	Esteban Vila Tormo
Labradores	Societat Musical Turisense	Torís	Juan Manuel Alarcón García
Guzmanes	Unió Musical "El Deliri" de Gorga	Gorga	Miquel Nadal Bonet
Vascos	Societat Musical "La Lira" de Quatretonda	Quatretonda	Antonio Morella Galán
Mozárabes	Asoc. Cultural Musical Banda "Primitiva" de Palomar	Palomar	Juan Alborch Miñana
Almogávares	Unió Musical de Llutxent	Llutxent	Carlos Pellicer Andrés
Navarros	Societat Musical Beniatjarens	Beniatjar	Juan Alborch Miñana
Tomasinas	Agrupació Musical Serpis	Alcoi	Andrés Guerrero Mañas
Muntanyesos	Unió Musical de L'Orxa	L'Orxa	Juan Carlos Peris Hernández
Cruzados	Unió Musical d'Agres	Agres	Sergio Vicedo Reig
Alcodianos	Societat Musical Cultural de Penàguila	Penàguila	Francisco Valor Lloréns
Aragonesos	Societat Musical La Nova d'El Palomar	Palomar	David González i Tormo
	Corporació Musical Primitiva	Alcoi	Àngel Lluís Ferrando Morales

◆ ARRANCÀ DIANA 2015 ◆

FILÀ	CAPS D'ARRANCÀ	TÍTOL	AUTOR
Llana	Pablo Juan García	Als Llaneros Dianers	Rafael Mullor Grau
Judíos	Daniel Méndez Esteban (Sergent Moro)	Krouger	Camilo Pérez Laporta
D. Miques	Jorge Abad Perez	Suspiros del Serpis	José Carbonell García
Chano	Javier Payá Soriano	El Chano	Julio Laporta Hellín
Verdes	Jorge Benavent Llorens	Remigiet	Julio Laporta Hellín
Magenta	Rafael Mora Torregrosa	El Capitán	Camilo Pérez Laporta
Cordón	Juan Vicente Llácer Gisbert	Primavera	Antonio Gisbert Espí
Ligeros	Amando Aura Siñuela	El Desitjat	Emilio Moreno Roca
Mudéjares	Francisco J. Ferrándiz Cerdá	Un moble més	Julio Laporta Hellín
Abencerrajes	Antonio Sirvent Mira	Musical Apolo	Amando Blanquer Ponsoda
Marrakesch	Andrea Gilabert Brotons	Krouger	Camilo Pérez Laporta
Realistes	Pedro Beltrán Alcaraz	Eduardo Borrás	Francisco Esteve Pastor
Berberiscos	José Miguel Catalá Beneyto	Tayo	Francisco Esteve Pastor
Benimerines	José Franco Montoya	Brisas de Mariola	Francisco Esteve Pastor
Andaluces	Joan Ferri Domínguez	Amparito Roca	Jaime Teixidor Dalmau
Asturianos	Fco. Javier García Martínez	El Desitjat	Emilio Moreno Roca
Cides	Arnaldo Dueñas Crespo	El Fusteret	Manuel Boscà Cerdá
Labradores	Amando Rovira Vilaplana	Valencia	José Padilla Sánchez
Guzmanes	Joan Jordi Coderch Peidro	El Rei Capità	Julio Laporta Hellín
Vascos	Mateo Martín Balaguer (Sergent Cristià)	Un moble més	Julio Laporta Hellín
Mozárabes	Ignacio Olcina García	Julio Pastor	Amando Blanquer Ponsoda
Almogávares	Francisco Vicedo Meliá	Segrelles	José Pérez Vilaplana
Navarros	Javier Soria Soto	Remigiet	Julio Laporta Hellín
Tomasinas	José Manuel Ferri Fuestes	Oh Artista!	R. Caldeira
Muntanyesos	Francisco Javier Herrera Company	Muntanyesos Dianers	Vicente Sanoguera Rubio
Cruzados	Juan Carlos Bardisa Vicente	Daniel Juan	José María Ferrero Pastor
Alcodianos	José Luis Boronat Fuster	De fusta a metall	Francisco Valor Llorens
Aragonesos	Jordi Pérez Soldevilla	Al Cel	Francisco Valor Llorens

◆ ARRANCÀ ESQUADRA 2015 ◆

FILÀ	TÍTOL	AUTOR	CAP ESQUADRA	2a ESQUADRA	BATEDOR
Llana	Llanero i President	José Albero Francés	Jorge Vilaplana Cantó	Rafael Blanes Juliá	
Judíos	Jamalajam	José Ferrándiz Fernández	Jordi Barrachina Ibáñez		Adrián Sarrió Contreras
D. Miques	El Moro del Cinc	Rafael Giner Estruch	Mauro Espí Pérez		Pedro López González
Chano	A mons pares	José Pérez Vilaplana	Fidel Mestre Ferrándiz		
Verdes	Moros Verdes	Manuel Sagi Echevarria	Rubén Pérez Richarte		
Magenta	Jamalajam	José Ferrándiz Fernández	Vicente Palmer Armengol	Luis Vives Miralles	
Cordón	Tarde de Abril	Amando Blanquer Ponsoda	Daniel Pérez Navarro	Juan Ramón Jordá Pascual	
Ligeros	Als Ligeros	Pedro Joaquín Francés Sanjuán	David Antolí Murcia		
Mudéjares	Centenari Mudèjar	José María Valls Satorres	Jorge Bleda Gironés	Francisco J. Pérez Francés	
Abencerrajes	Uzul el M'Selmein	Camilo Pérez Monllor	Indalecio Carbonell Pastor		
Marrakesch	Xavier el Coixo	J. Iborra / J. R. Pascual Vilaplana	Ismael Orts Payá		
Realistes	Al-Wazir	Saül Gómez Soler	Norman García Guardiola		
Berberiscos	Als Berebers	José Pérez Vilaplana	Rafael Pascual Pla		
Benimerines	Benimerines	Francisco Esteve Pastor	Marcos Verdú Masiá		
Andaluces	Ragón Falez	Emilio Cebrián Ruiz	Tomás Montava Marchal		
Asturianos	Xirimiqui	Jorge Company Camarasa	Juan Andrés Amorós Peidro		
Cides	Tino Herrera	Amando Blanquer Ponsoda	Rafael Pérez Olaya		
Labradores	Pas als Maseros	José María Valls Satorres	Jorge Hernández Sirvent		
Guzmanes	Claus i corretges	Vicente Sanoguera / Àngel Esteve	Javier Jordá García		
Vascos	Amo y Señor	Sergi Querolt i Tormo	Juan Carlos Espejo Navarro		Kevin Campos Conejero
Mozárabes	Mozárabes y Alfarrasí	José María Valls Satorres	Mauro Sanus Pastor	Javier Andreu Cano	Fernando Blanes Mollá
Almogávares	Almogàvar i Alcoià	José María Valls Satorres	Javier Matarredona Raduán		
Navarros	El Diví	Francisco Valor Llorens	Juan Miguel Juárez Marcos		
Tomasinas	Víctor	José Francisco Molina Pérez	Joaquín Llorens Vilaplana		
Muntanyesos	Alcoi, escata i destrál	Rafael Mullor Grau	Juan Vicente Reig Seguí		
Cruzados	Als Creuats	Joan Enric Canet Todolí	Jorge Moltó Escoda		
Alcodianos	Signum	Saül Gómez Soler	Sergio Vidal Abad		
Aragonesos	Templaris d'Albaida	Vicent Pérez i Esteban "Coletó"	David Pla García		

◆ ESQUADRES ESPECIALS 2015 ◆

FILÀ	BANDA	TÍTOL	AUTOR	CAP	CAP BATEDOR
Capità Vascos	Unió Musical d'Alcoi	El Diví	Francisco Valor Llorens	Antonio Vicedo Fita	Carlos Sempere Borja
Mig Alcodianos	Unió Musical Contestana	Fill del Sinc-In Memoriam	Francisco Valor Llorens	José Manuel Sancha García	Mauro Reig Orquín
Alferes Mozárabes	Societat Musical Nova d'Alcoi	Biscains d'Onil	Miguel Ángel Mas Mataix	David Baldó Bowling	Roberto Giner Pastor
Capità Judíos	Associació Musical "L'Avanç" del Campello	Éxodo	Ernest Gold (arr. Enrique Castro)	Pepín Pastor Arques	Rafael Pastor Gonzálbez
Mig Abencerrajes	Agrupación Musical Santa Cecilia de Castalla	Ana María	Saül Gómez Soler	Antonio Guillem Picó	Francisco Cano Arjona
Alferes D. Miques	La Primitiva de Callosa d'En Sarrià	Germans	Pedro Estevan Moltó	Julio Perales Vitoria	Elías Domínguez Lledó
Magenta (150 Aniversari)	Corporació Musical Primitiva d'Alcoi	Uzul el M'Selmein (L'Entrà dels Moros)	Camilo Pérez Monllor	Daniel Albero Serra	Edgar Sanz Amaya

◆ NOMS PROPIS 2015 ◆

Sant Jordiet Mauro Alcaraz Gisbert (Domingo Miques)
Mossén Torregrosa Juan José Olcina Navarro (Mozárabes)

◆ Càrrecs bàndol Moro ◆

Judíos

Capità Antonio Masiá Castro
Favorita Rosana Romá Cantó
Acompanyants Gabriel Masiá Romá i Borja Masiá Romá

Domingo Miques

Alferes Javier Ferrándiz Albors
Favorites Paola Ferrándiz Llorca i Laura Ferrándiz Llorca

◆ Càrrecs bàndol Cristià ◆

Vascos

Capità Eduardo Tormo Matarredona
Dama Belén Gisbert García
Rodelles Mariola Tormo Gisbert i Jorge Tormo Gisbert

Mozárabes

Alferes Ignacio Herrero Matarredona
Dama Elena Albert Rico
Rodella Ignacio Herrero Albert

Ambaixadors

Moro Juan Javier Gisbert Cortés
Cristià Ricard Sanz Pérez

Banderers

Moro Enrique Mira García
Cristià Manuel Seco de Herrera

Sentinelles Ángel Martínez Yepes
Óscar Martínez Alberó

Sergents majors

Moro Daniel Méndez Esteban
Cristià Mateo Martín Balaguer

Responsable Ambaixades Carlos Talens Fuster

Apuntador Cristià Nando Alós Valor
Apuntador Moro Ximo Solaz Beneito

Sergents infantils

Moro Nicolás Cano Cantó
Cristià Carles Cloquell Ivàñez

Direcció Himne Josep Francisc Almeria Serrano
Cartell anunciador José Crespo Colomer
Portada revista Jordi Peidro Torres

◆ LES XIFRES DE LA FESTA ◆

Recorregut de l'Entrada	1.276 metres
Participants en les Entrades	al voltant de 10.000 persones
Aforament cadires i tribunes Entrades	17.899 seients
Fletxes Sant Jordiet	30.000
Música	més de 50 bandes i grups musicals
Enramada	140 trams d'arcs i 16.300 bombetes
Pólvora	2.674 quilos
Cartell	15.200 reproduccions

◆ REPERTORI MUSICAL DE BOATOS I ACOMPANYAMENTS ◆

FILÀ JUDÍOS

CORPORACIÓ MUSICAL	DIRECTOR	TÍTOL COMPOSICIÓ	AUTOR
Unió Musical de Bocairent	José Moltó	Escacs	Francisco Valor Llorens
La Degollà	Jordi Sempere Azorín	Menorah	Francisco Valor Llorens
La Degollà	Jordi Sempere Azorín	Judith	Marcos Verdú Verdú
Filarmónica Benillobense	José Javier Alvaro	Yehudit	Francisco Valor Llorens
El Deliri de Gorga	Miquel Nadal Bonet	Roperia Ximo	Francisco Valor Llorens
Banda Instructiva Musical de Alfarrasí	Francisco Valor Llorens	Yehudit	Francisco Valor Llorens
Agrupació Musical d'Agullent	José Casanova Insa	El Guardià de l'Arca	Francisco Valor Llorens
L'Avanç de El Campello	Luis Seguí	Éxodo	Enrique Castro Gamarra

FILÀ DOMINGO MIQUES

Grup de percussió, metall i dolçaina Raval Jussà	Daniel Tormo	Judith	Marcos Verdú Verdú
Colla dolçaines i percussió Rebuig	Jordi Ribera Francés	Caid (arreglo para ballet-estreno pieza)	Saül Gómez Soler
Colla dolçaines i percussió Rebuig	Jordi Ribera Francés	Arenes	Francisco Valor Llorens
Grup Dolçaines i Tabals Barxell	Juan Carlos Sempere Bomboí	Guardia Tuareg	Grup Dolçaines i Tabals Barxell
Unió Musical de Muro i La Degollà	Rafael García Vidal	Afable	José Muriel
Unio Protectora Musical de Vallada	Ángel Cerdá	Alhakem	Ignacio Sánchez Navarro
La Primitiva de Callosa d'En Sarrià	J. Salvador Berenguer Doménech	Germans	Pedro Estevan Moltó

FILÀ VASCOS

La Degollà d'Alcoi	Jordi Sempere Azorín	Que todos se pasan en flores mis amores	Cancionero de Uppsala (Adap. de Francisco Amaya Martínez)
Colla L'Enxancamallà d'Agres	David Llorens Murcia	No me los amuestras más	Cancionero de Uppsala (Adap. de Francisco Amaya Martínez)
La Brama	—	Dime robadora, ¿qué te merecí?	Cancionero de Uppsala (Adap. de Francisco Amaya Martínez)
Grup de percussió, metall i dolçaina Raval Jussà i La Unión Musical d'Albaida	Daniel Tormo	De Palacio	Francisco Amaya Martínez
Metalls de L'Agrupació Musical L'Orquesteta Alcoi	Julio García Casasempere	Fortuna favorable	José María Valls Satorres
Secció metalls de L'Agrupació Musical d'Agullent	José Antonio Casanova Insa	Alcoi, ma pàtria	José María Valls Satorres
Atabals	Jordi Sempere	Atabales a la Victoria	Jordi Sempere
Ateneu Musical de Rafelguaraf	Miguel Ángel Grau Martínez	Daca, bailemos	Francisco Amaya Martínez
Ateneu Musical de Rafelguaraf	Miguel Ángel Grau Martínez	Zoraidamir	José Pérez Vilaplana
Ateneu Musical de Rafelguaraf	Miguel Ángel Grau Martínez	Als Cristians	José María Valls Satorres
Sociedad Musical La Paz de San Juan	Gaspar Nadal i Maronda	Aleluya	Amando Blanquer Ponsoda
Sociedad Musical de Alcoi i Voces Blancas de Alcoi	Francisco Valor	El Diví	Francisco Valor
La Lira de Quatretonda	Antoni Morella Galán	Amo y Señor	Sergi Querolt i Tormo

FILÀ MOZÁRABES

Grup Barxell de dolçaines i tabals	Juan Carlos Sempere Bomboí	Raim i Fusta	Rafael Faus Urís
Grup Barxell de dolçaines i tabals	Juan Carlos Sempere Bomboí	Caravana Mercader	Antoni Lloret
Societat Musical Banyeres de Mariola	José Miguel Rico Alberó	Benditos	Francisco Valor Llorens
Sol Major	Àngel Esteve	Fanfarria dolçainera	Rafael Faus Urís
Grup de percussió, metall i dolçaina Raval Jussà	Daniel Tormo	Foc (de la Suite Manises)	Antoni de la Asunción Andrés
Grup de percussió, metall i dolçaina Raval Jussà	Víctor Roig	Allar-gat	Víctor Roig
Corporació Musical Primitiva d'Alcoi	Àngel Lluís Ferrando Morales	Acracio	Francisco Valor Llorens
Societat Musical Nova d'Alcoi	Gaspar Nadal Maronda	Biscaïns d'Onil	Miguel Ángel Mas Mataix

◆ TRÍDUUM ◆

ENTRADA	<i>Himno a San Jorge</i> (E. Juan Merín, instrumentació d'A. Blanquer)
ACLAMACIÓ EVANGELI	<i>A trumpet tune</i> (H. Purcell) <i>Canzon a 4</i> (G. Gabrieli) <i>Rondeau</i> (J.-J. Mouret)
OFERTORI	<i>Legende n° 5</i> (P. Tchaikovsky, "La corona de roses", adaptació d' A. Martorell) <i>Ave verum corpus</i> (W. A. Mozart) <i>Legende n° 5</i> (P. Tchaikovsky)
SANCTUS	<i>Sanctus</i> de la Missa Prima Pontificalis (L. Perosi)
AGNUS DEI	<i>Agnus Dei</i> de la Missa Prima Pontificalis (L. Perosi)

COMUNIÓ	<i>Sarabanda de Breves Reencuentros</i> (A. Blanquer, X aniversari de la seua mort) <i>Cantata 147</i> (J. S. Bach) <i>Sarabanda de Breves Reencuentros</i> (A. Blanquer)
NOVENARI	<i>Novenario a San Jorge</i> (J. Laporta)
FINAL	<i>Himno a San Jorge</i> (E. Juan Merín, instrumentació d'A. Blanquer)

TRÍDUUM 2015

Alfonso Marco, Agustín García i Jordi Sempere, baritons
GRUPO CANTORES DE ALCOY. Alfonso Marco Valor, director
CORAL POLIFÓNICA ALCOIANA. Alexandra Soler Aguilar, directora
CAPELLA DE LA MÚSICA VELLA D'ALCOI. Àngel Lluís Ferrando Morales, director

◆ DISSENY I BALLETS ◆

Filà Judíos

Disseny boato filà: José Moïna
 Disseny boato càrrec: José Moïna
 Disseny càrrec: José Moïna
 Disseny favorita: José Moïna
 Disseny esquadra especial: Santiago Carbonell Quesada
 Ballets: Mireia Gascó, Ana Francés i Virginia Bolufer

Filà Vascos

Disseny boato filà: Santiago Carbonell Quesada i Víctor Ferrer Casasempere
 Disseny boato càrrec: David Llorens
 Disseny càrrec: Jordi Cantó i Ernesto J. Serra
 Disseny dama: Lola Blanquer
 Disseny esquadra especial: Juan Climent Miró
 Ballets: Ana Botella

Filà Domingo Miques

Disseny boato filà: Roberto Pérez
 Disseny boato càrrec: Julio Iváñez Seguí
 Disseny càrrec: Julio Iváñez Seguí
 Disseny favorites: Julio Iváñez Seguí
 Disseny esquadra especial: Jordi Sellés Pascual
 Ballets: Virginia Bolufer, Carmina Nadal i Rafa Felipe

Filà Mozárabes

Disseny boato filà: Juan Climent Miró
 Disseny boato càrrec: Juan Climent Miró
 Disseny càrrec: Juan Climent Miró
 Disseny dama: Juan Climent Miró
 Disseny esquadra especial: Juan Climent Miró
 Ballets: Gawazi i Ana Botella

